

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia

PLAŞA LIBERTĂŢII BRAŞOV. —
TELEFON 226.

Abonament anual 360 lei.

Pentru străinătate 800 lei.

Anunţuri, reclame, după tarit.

Fondată la 1838 de George Bariţiu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin tine însuţi, cetăţene, şi pentru
tine, la libertate, legalitate şi cinste.

Sentinţa de moarte

Ultima sesiune extraordinară liberală din dealul Mitropoliei, în care s'au votat cu o viteză şi mai extraordinară, în timp de 3 ore, fără nici o discuţie şi opunere proiecte de legi cari angajază însuşi viitorul ţării, va rămâne de pomină.

Ce s'a votat anume? Iată cum a caracterizat d-l Iuliu Maniu, luminatul bărbat de stat şi preşedinte al P. N. T. într'un interviu acordat ziarului „Cuvântul”, rezultatul lamentabil al adunării mamelucilor din dealul Mitropoliei:

„Deşi nu s'a încheiat cu bancherii străini decât o convenţie provizorie semnată de reprezentanţii băncilor străine cu înţelegerea rezervă: a aprobării ulterioare de către direcţiunile băncilor împrumutătoare a întregii convenţiuni, a unor anumite aranjamente fiscale şi a acordării creditului de 20 de milioane de dolari, care urmează să fie de aci înainte constmîn de bancheri, — totuşi mărinimoşii „legiuitorii” au aprobat toate convenţiunile, cari impun obligaţiuni definitive de miliarde pentru Statul Român, mai mari de cât împrumutul ei însuşi.

„Dacă pe lângă această complexă lipsă de îndemânare în conducerea unor tratative, mai adăugăm împrejurarea că guvernul a consimţit să afecteze pentru ridicolul împrumut, abia pus în vedere, monopoluri şi venituri ale statului, înţelegem de ce guvernul n'a cutezat nici până în momentul de faţă să publice convenţia provizorie, pentru a desvălui publicului toată imensitatea înfrângerii sale şi pentru a supune Adunarea din dealul Patriarhiei la umilirea de a vota o convenţiune pe care nu o cunoaşte şi de a autoriza încheierea unui împrumut ale cărui dobânzi, termen şi curs de emisiune nu sunt fixate.”

Acest simulacru de împrumut atât de bine caracterizat de d-l I. Maniu, a coincis cu două evenimente, cari pecetluiesc definitiv soarta guvernării liberale:

În desperarea sa guvernul a împiedecat publicarea desbatelor şi hotărârilor parlamentarilor P. N. T. întruniţi în aceleaşi zile în palatul sindicatului ziaristilor din Bucureşti, spre revolta unanimă a opiniei publice româneşti şi spre stupefacţia reprezentanţilor străinătăţii, cari au asistat la deliberările parlamentarilor şi foştilor candidaţi parlamentari ai P. N. T. Acest căluş pus în gura presei constituie cea mai monstruoasă şi — să sperăm — cea din urmă violenţă a libertăţilor gândirii şi scrisului. Ea desvăleşte în acelaşi timp complexa anarhie, care a introdus-o regimul liberal în viaţa publică şi politică a ţării.

Ultima lovitură pe care a primit-o guvernul muribund la încheierea sesiunii „extraordinare” şi cea mai grea este însă dimisiunea d-lui ministru de externe Titulescu, cel mai marcant şi european membru al

guvernului Brătianu, care a şi părăsit imediat ţara ne mai luând parte la ultimile consilii de miniştri. Ori cum ar căuta presa guvernamentală să mascheze această dimisiune, ea s'a dat în mod irevocabil şi a fost adusă la cunoştinţă de însuşi d-l Titulescu în întrevederile pe cari le-a avut în preajma plecării

sale din ţară cu d-nii I. Maniu şi Al. Vaida-Voevod.

Cu drept cuvânt a putut deci declara d-l Iuliu Maniu, că, decedând Regele Ferdinand, decedând Ion I. C. Brătianu, dimisionând acum şi d-l Titulescu, guvernul liberal de azi, în deplină agonie şi lipsit de autoritate, ce poate face altceva decât să-şi numere clipele până la prăbuşirea lui iminentă?

Vizita membrilor asociaţiei „Fidac” la Braşov

Consfătuirea foştilor voluntari şi legionari din oraşul şi judeţul Braşov.

S'a anunţat în ziarul nostru că la 15 Sept. a. c. va avea loc la Bucureşti congresul „Asociaţiei internaţionale a foştilor luptători” cunoscută sub numele prescurtat „Fidac”, cu care prilej se va serba şi aniversarea de zece ani dela înfiinţarea ei.

Delegaţii foştilor luptători francezi, englezi, americani, belgieni, polonezi, cehoslovaci şi jugoslavi vor vizita după terminarea lucrărilor congresului toate provinciile unite cu Ţara-mamă, astfel şi Ardealul şi anume Braşovul cu jnutul său pitoresc. Această vizită a fost fixată pe ziua de 20 Septembrie a. c.

Vom avea deci la Braşov în această zi onoarea şi bucuria deosebită de-a saluta în mijlocul nostru pe foştii luptători de arme ai statelor aliate în marile războaie mondiale, pentru a căror primire suntem datori să facem cele mai înlinse pregătiri.

În vederea acestei vizite s'au întrunit Duminecă la Braşov delegaţii foştilor voluntari, legionari şi internaşi din oraşul şi judeţul Braşov în număr de peste 50 sub presidiul d-lui locot.-col. i. r. Ovid Cernea, preşedintele organizaţiei foştilor voluntari din Ţara Bârsei, care salutând pe cei întruniţi în număr atât de frumos, roagă pe d-l dep. dr. V. Nişescu să arate scopul consfătuirii de astăzi.

După ce d-l dr. V. Nişescu face o scurtă expunere a situaţiei actuale precare a foştilor voluntari, legionari şi internaşi, a căror drepturi, deşi legitime, sunt în mare parte desconsiderate, roagă pe cei întruniţi să nu desprecieze, să uite de necazurile ce-i copleşesc şi în vederea sosirii la Braşov a foştilor luptători ai statelor aliate să-şi dea tot concursul pentru a fi primiţi cu toată însufleţirea şi dragostea românească.

Arată că atât statul şi armata ca şi toate societăţile româneşti vor da tot concursul lor moral şi material în vederea acestei manifestaţiuni naţionale. Pentru reuşita căt mai impozantă a acestei serbări naţionale sunt chemaţi în primul rând să lucreze foştii voluntari, legionari

şi internaşi din Ardeal, cari fac parte deosemena din asociaţia „Fidac”. În scopul acesta delegaţii de faţă să facă în oraş, şi la sate cea mai înlinasă propagandă. Îndeosebi Braşovul se va manifesta cu acest prilej prin istoricul cortegiu al Junilor, prin porturile vechi ale femeilor din Scheiu şi Braşovul vechiu, iar satele prin echipe de călăreşi, cu costumele, obiceiurile şi fanfarele lor.

E vorba de o mare manifestaţie populară românească, a cărei program se va elabora în curând. Dar şi până la stabilirea definitivă a programului, să se facă toate pregătirile.

Delegaţii întruniţi au luat cu mare bucurie la cunoştinţă expunerea făcută promiţând tot concursul lor.

Viitoarele îndrumări se vor da organizaţiilor foştilor voluntari dela sate prin adrese speciale sau prin publicaţii prin ziare.

IN TREACĂT.

Acele zile fericite...

„Indreptarea” oficiosul partidului d-lui general cu chipul turtit de-o cărămidă, face o destăinuire, care merită să fie cât mai mult cunoscută. Ne spune, adecă, când a trăit România cele mai fericite zile.

Ce credeţi? Când? Nici prin gând nu vă trece.

Pe timpul guvernării averescane, căci la 4 Iunie 1927 (ziua Sfintei căderi a cărămizii din senin) — scrie „Indreptarea” — liniştea cea mai complexă domnea în întreaga ţară, cu toate că moartea pândeia pe Suveran şi-l ameninţa din clipă în clipă. Parlamentul funcţiona în cele mai bune condiţiuni, armonia dintre vechiul Regat şi noile provincii fusese restabilită; relaţiile cu ţările streine fuseseră restabilite; Italia ne ratificase tratatul de unire cu Basarabia; Germania ne oferea împrumut în condiţiuni extrem de avantajoase; Franţa încheiase cu noi tratat de amicitie, Mica Antantă nu schiopăta; moneda se stabilizase de fapt; armata se echipa ceas

Aventurile financiare ale d-lui Vintilă Brătianu

Raportul d-lui V. N. MADGEARU prezentat în şedinţa de Vineri a parlamentarilor P. N. T.

— Urmare. —

„Prin noi inşi-ne”.

Nu se înţelege, astfel de către promotorul naţionalismului economic măsura de consolidare „prin noi inşi-ne”, care aplicată paralel cu o revizuire a legilor economice din 1924, în sensul eliminării tuturor părţilor discriminatorii, faţă de capitalul strein, ar fi drenat un puternic aflus de capital strein şi ar fi întărit formidabil poziţia Statului român, în preajma apelului ce avea să facă la finanţa internaţională pentru stabilizarea monetară şi reconstrucţia economică.

Această preparaţie era cu atât mai inexorabilă cu cât o întreagă serie de împrejurări, colaboraseră la scăderea creditului nostru în afară după războiu şi lipsa de prevedere şi acţiune la momentul oportun lăsase încă deschise mai multe litigii cu finanţa străină şi chiar cu Franţa şi Germania.

Atmosfera de corupţie, în care s'au lansat, şi apoi s'au consolidat bonurile de tezaur pe pieţele streine, conflictele provocate în legătură cu aranjarea plăţii lor; blocarea în 1923 a leilor, aflaşi în mâinile streinilor, acţiunea Comisiunii speciale economice, duşmănoasă capitalului strein; legislaţia economică xenofobă din 1924 şi aplicarea ei poliţiană: camuflarea averilor duşmane şi atitudinea protestatară în chestia reparaţiilor acestea şi multe alte împrejurări, au dus

la scăderea creditului nostru peste graniţă.

Aceasta este un fapt incontestabil cu care trebuia să socotească ori-ce om de Stat, înainte de a face apel la finanţa internaţională.

Nu se putea apoi trece cu vederea peste faptul, că avem încă de rezolvat anume litigii financiare, în primul rând acele cu Germania.

Înţelegerea cu Germania.

Avem faţă de Germania două creanţe speciale contra valoarea emisiunii biletelor Băncii Generale, în valoare de două miliarde o sută şaptezeci şi trei de milioane lei aur, şi restituirile convenite ca urmare a anulării tratatului dela Bucureşti, în valoare de circa un miliard lei aur. Iar Germania revendica recunoaşterea rentelor româneşti antebelice deţinute de supuşii germani şi anulate de noi pe baza art. 258, din trat. dela Versailles şi renunţarea noastră la dreptul de lichidare a averilor germane, aflate pe teritoriul nostru.

Dintr'un început creanţele noastre faţă de Germania au fost înscrise în tratatul de pace sub un titlu special deosebit de capitolul reparaţiilor.

Aceasta indica calea înţelegerii directe cu Germania. Trebuia deci să se urmărească, imediat după pace să se ajungă la o înţelegere cu Germania.

Aceasta era datoria ori-cărui guvern român.

Avem aci un gaj: averile supuşilor germani. Ele se ridică la minimum 400 milioane lei aur. Avem dreptul să le lichidăm ca să ne despăgubim. Băncile d-lui Vintilă Brătianu au preferit să colaboreze la camuflarea acestor averi germane, la sustragerea lor dela lichidarea în folosul Statului român. Am pierdut deci gajul. Ne mai rămâne deci înţelegerea directă cu Germania. N'am făcut-o, deşi am avut atâtea prilejuri.

În urma expunerii din parlament, în Februarie 1925, s'au publicat actele şi documentele în chestia reparaţiilor. Din ele rezultă următoarele: În 1921 sub guvernul Averescu, Germania ne-a făcut trei propuneri. Prin ministrul Germaniei la Bucureşti d-l Gustav Freitag la 9 Februarie; prin Aide memoir-ul delegatului german d-l Koebner în Martie şi prin nota verbală din 11 Iunie acelaşi an a d-lui Gustav Freitag ni s'a propus să acceptăm sub titlul de accont asupra depozitului constituit la Reichsbank pentru acoperirea biletelor B. G. R. 450 milioane mărci adică 40 milioane lei aur în forma de locomotive pentru

cu ceas; ordinea internă nu era ameninţată de nimeni (cu toate acestea cenzură şi stare de asediu.... N. Red.) şi, într'un cuvânt, întreaga viaţă politică şi economică a ţării mergea pe căi normale şi pline de nădejdi în viitor...”

Şi încă ceva:

Fierbea „mustul”, se fura ca 'n codru, sporeau „Comorile” se nmulţeau siringile.....

Dar păcat:

O cărămidă din senin
Se răsturnă de-a dura
Şi fericirea dispăru,
Căci... s'a gătat friptura.

D-l Iuliu Maniu preşedintele Partidului Naţional-Ţărănesc a părăsit Capitala, plecând la Bădăcini, în Ardeal, unde va rămâne câteva zile. Săptămâna viitoare se va reîntoarce la Bucureşti.

D-l Mihai Popovici, fost ministru a plecat la Vichy în Franţa, unde va rămâne până la începutul lui Septembrie.

D-l V. Madgearu va pleca la o staţiune balneară la Marea Baltică. Se va întoarce apoi la Berlin, unde va participa la congresul Uniunii interparlamentare.

C. F. R. Se preciza că această plată nu implica nici o prejudicare asupra regulării definitive a chestiunii, rezervată unui acord ulterior, nici vre-o renunțare de orice fel la punctul de vedere rezervat de guvernul român.

Respingerea ofertei germane.

Ei bine — deși această ofertă, care putea fi discutată și augmentată, constituia un început de execuție din partea Germaniei, a fost respinsă, Banca Națională cerând aur și guvernul, declarându-se mulțumit cu o nouă notă de protest, un fel de petiție de principii, adresată guvernului german. Urmează, apoi o nouă propunere a Germaniei în 1922 Decembrie. Era ministrul de finanțe d-l Vintilă Brătianu. La 5 Decembrie se adună o comisiune germano-română ca să discute litigiile financiare.

Președintele delegației germane era d-l Dernburg fost ministru. Acesta oferă „o desdăunare fie în bani fie în mărfuri”. D-l Vintilă Brătianu nu admite decât în bani, iar la propunerea d-lui Dernburg, ca plata să fie în orice caz eşalonată, răspunde textual:

„Acesta ar amâna consolidarea financiară a României cu patru ani — ceea ce este inadmisibil”.

Deci, în 1922 d-l Vintilă Brătianu găsea inadmisibil să se amâne cu 4 ani consolidarea financiară a României și de atunci au trecut 6 ani!

D-l Dernburg admite a se plăti imediat un scont asupra sumei globale ce s'ar stabili.

La 9 Decembrie d-l Dernburg cere amânarea lucrărilor comisiunii pe timp de o lună. Se fixează data de 15 Ianuarie 1923 pentru reluarea lucrărilor.

În procesul verbal al acelei ședințe se precizează că d-l Dernburg în numele delegației germane a declarat textual: „Vom aștepta o comunicare din partea guvernului român făcută cu cel puțin opt zile înainte”.

Această comunicare nu s'a mai făcut. În 1925 în parlament, d-l Vintilă Brătianu, a afirmat pur și simplu că d-l Dernburg nu s'a mai învârtit, dar n'a justificat pentru ce nu l'a mai învârtit.

Între timp d-l Dernburg oferă o despăgubire globală de 200 milioane mărci aur. Toți cunoșcătorii știu că s'ar fi putut obține atunci 300 milioane mărci aur!

D-l Vintilă Brătianu n'a vrut s'o ia în considerare.

Ca întotdeauna devisa sa a fost: tot sau nimic!

În schimb, trei ani dela 1922—1925 n'a făcut nici o acțiune ca să obțină satisfacție din partea Germaniei. În 1924, s'a întocmit planul Dawes, care regulează modul de plată a reparațiilor, datorite de Germania. De atunci, invocând că planul Dawes cuprinde toate obligațiile ei, nu vrea să mai recunoască creanțele noastre speciale. D-l Brătianu s'a mulțumit să facă rezerve la conferința din Londra din 1924 și să protocoileze dreptul României la conferința ministrilor de finanțe dela Paris în Ianuarie 1925.

România s'a ales însă cu mâinile goale și d-l Vintilă Brătianu a amenințat în Parlament, în Februarie 1925, Germania cu un războiu economic!

Un an în urmă, guvernul german, inspirat de cercurile financiare și industriale doritoare să reia relațiile economice cu România, a oferit oare cari compensațiuni firește cu totul reduse (maximum 50 milioane mărci aur) și cuprinse în anmite operații de împrumut și furnizări de mărfuri pentru stat (c. f. r.). A fost chiar un moment favorabil. Numărul șomerilor devenia

amenințător. Industria germană nu avea de lucru. În schimb piața financiară germană avea bani de prisos. Am pierdut și acest moment din 1927.

Datoriile de război.

Situația noastră în preajma stabilizării și împrumutului era însă critică și pentru că aveam un litigiu cu Franța, în legătură cu aranjarea datoriilor noastre de război. Se știa că ni se va cere a socoti în aur datoria de război, contractată în franci hârtie și prin aceasta se va crea un precedent pentru revalorizarea rentelor noastre dinainte de război, libertate în franci francezi sau belgieni.

În sfârșit, faptul că în perioada de după război am avut o sumedenie de conflicte financiare, în cea mai mare parte provocate prin sistemul de nerespectare al contractelor încheiate de guvernele precedente, ar fi trebuit să fie un ultim avertisment și să îndemne la înțărirea prealabilă a poziției Statului român, înainte de a intra în tratative financiare externe și de a urmări în primul rând restaurarea creditului nostru în afară.

Dela un guvern, prezidat de d-l Vintilă Brătianu nu se putea aștepta o asemenea îndrumare pentru că el este autorul politicii de revalorizare și a plafonului de emisiuni, instituit cu trei ani în urmă; el este creatorul legislației economice xenofobe din 1924, el a fost factorul determinant în perpetuarea litigiilor noastre financiare cu Germania și responsabil de pierderea tuturor prilejurilor de aplanare în favorul nostru și tot lui îi revine răspunderea de a fi provocat toate conflictele cu finanța internațională.

O nouă orientare în politica economică.

Dar nici un guvern de camuflaj n'ar fi fost în stare să dea noua orientare menită să întărească poziția Statului român față de finanța internațională. Dovadă este ultimul guvern Averescu din 1926—1927. Deși a avut intenția să modifice convenția din 1925 dintre Stat și Banca Națională, în sensul admiterii unei noi emisiuni acoperită integral cu devize aur, n'a rezistat opoziției dârze a unui singur om și s'a încovoiat. Deși anunțase o politică, îndrumată de grija producției agricole, a cedat presiunilor cercurilor industriale și a decretat cel mai protecționist tarif vamal. Deși s'a ridicat împotriva sistemului de legislație economică xenofobă din 1924, n'a avut autoritatea morală să l' remaneze, primind cu inimă ușoară compensația unor locuri bine remunerate în societățile privilegiate prin aplicarea acelor legi.

Nu mai un guvern național-țărănesc ar fi putut face față acestei situații critice, pentru că a prezentat consecvent politica de stabilizare, a propus ridicarea plafonului pentru o emisiune bazată sută în sută pe devize, s'a opus discriminării capitalului strein prin legislația economică din 1924, a prezentat un program economic agrarian, adecvat intereselor economice naționale și prin forța sa populară și independența sa politică ar fi fost în măsură să realizeze noua orientare nu numai în politica economică ci și în politica generală, prezentându-se în afară cu autoritatea unui guvern răzimat real pe voința națională, concretizată într'un parlament liber ales.

Un guvern de uzurpațiune.

Falsificarea funcționării aparatului constituțional a readus la cârma țării — după un regim de locotenență și un guvern de mistificare — în Iulie 1927 partidul liberal și la ministerul de finanțe și, în urmă ca șeful gu-

La toaleta matinală

dă adevărate delicii numai noua, foarte pronunțat și distins parfumată Poudre de Lux Elida, de calitate superioară.

Prețul
Lei 50.—

ELIDA POUDDRE DE LUX

vernului, pe d-l Vintilă Brătianu, autorul politicii financiare de revalorizare și a politicii economice naționaliste, de data asta cu programul stabilizării monelare și a împrumutului extern.

Deși guvernul Vintilă Brătianu a fost instalat în forma unui provizorat, îndată după eșuarea misiunii sale de a forma un cabinet de conducere națională și-a asumat sarcina de a contracta un împrumut extern și de a realiza stabilizarea, pentru a-și salva situația politică compromisă.

Când partidul național-țărănesc i-a contestat autoritatea politică de a încerca să realizeze împrumutul extern și stabilizarea — în afară de caracterul de provizorat și uzurpațiune a acestei formațiuni ministeriale — și-a dat seama că un guvern prezidat de d-l Brătianu nu va fi în stare să întreprindă o asemenea acțiune financiară externă, fără sacrificarea celor mai legitime interese generale pentru că urmarea un succes ca să se mențină la putere, dar

mai ales, pentru că nu era în stare să ia măsurile interne, care să întărească poziția Statului, în preajma tratativelor cu finanța internațională.

Înt'adevăr, date fiind chestiunile menționate mai sus, era absolut necesar ca înainte de a se face apelul în afară, să se ușureze situația înăuntru prin spargerea plafonului pe baza emisiunii, acoperite cu devize aur și prin eliminarea dispozițiilor discriminatorii din legislația economică din 1924, pentru a se atrage aflusul de capital strein, necesar pentru înviorearea activității economice și asigurarea unei balanțe de plăți active.

D-l Brătianu, autorul plafonului emisiunii, care combătuse ca inflaționistă prima măsură și autorul legislației economice din 1924 nu putea să întreprindă această acțiune preliminară.

— Va urma. —

Abonamente la ziar se pot face pe timp mai îndelungat sau lunar.

Din comuna Turcheș

Din cauza unor neajunsuri cauzate populației și comunei politice Turcheș, populația în nenunțate rânduri a cerut prin delegațiune exmisse din mijlocul ei, d-lui prefect V. Mateescu înlocuirea notarului Ion Gligor, detașat în comuna Apașa nu dorește a executa ordinul superior, ci se cramponează cu tărie în postul actual, fiindu-i mierea prea dulce.

Spiritele sunt extrem de surscitate și așteaptă dela d-l prefect îndeplinirea momentană a cuvântului dat în prezența delegațiunii. Acest funcționar inferior neexecutând ordinul superior a fost suspendat pe 30 zile după care urmează ancheta disciplinară.

Vom reveni cu informațiuni precise asupra multor matrapzălăcuri înfăptuite de acest notar.

Coresp.

Cețiți și răspândiți
„Gazeta Transilvaniei”

Savantul dr. Behounek despre tragedia dela Polul Nord

La Berlin, unde dr. Behounek a sosit în 30 Iulie împreună cu ceilalți naufragiați, ziaristii germani s'au adresat savantului cehoslovac, căruia au pus câteva întrebări referitoare la tragedia dela Polul Nord.

Știri false.

Dr. Behounek a constatat în primul rând, că multe din cele publicate asupra expediției nu corespund realității. Lui însuși i s'au atribuit declarații pe cari nu le-a făcut nici odată. Pe bordul lui „Krassin” de ex. s'au aflat 7 ziaristi, dintre cari numai unul a vorbit franceza, ceilalți numai rusește. Totuși acești ziaristi au adunat informațiuni pe cari le-au răspândit mai departe.

Na fost nici un desacord.

Despre știrile asupra unui desacord ce ar fi existat între membrii echipajului „Ialiei”, pot spune că nu corespund deloc adevărului. Participanții la expediție nu numai că au rămas buni camarazi cum au fost la plecarea dirijabilului, dar pretenia s'a legat prin viața lor comună, și mai puternic. Relațiile dintre generalul Nobile și savantul suedez Malmgreen au fost dela început și până la sfârșit din cele mai bune. Malmgreen a fost chiar favoritul lui Nobile, numai astfel se poate explica că Malmgreen, singurul pe lângă mine, a putut participa la expediție. Italia are mulți eminenți meteorologi cari au dorit să participe la expediția polară și dacă Nobile le-a oprit pe Malmgreen, această este o dovadă, cum l-a stimat și cum l-a iubit.

Malmgreen, când a plecat a promis lui Nobile, că imediat ce va descoperi pământ se întoarce fără nici o zăbavă cu o expediție de ajutor pentru salvarea lui Nobile și a tovarășilor săi. Malmgreen a plecat din propria sa hotărâre, probabil sub impresia primelor momente, când peirea noastră a fost aproape sigură, și când naufragiații au fost complect fără alimente și mijloace. Malmgreen a stăruit în hotărârea lui și după ce el însuși a descoperit o ladă cu alimente, care a fost aruncată înaintea catastrofei pentru a se ușura aeronava. Nobile n'a ordonat lui Malmgreen ca să plece. A dat însă tuturor membrilor expediției complectă libertate să rămână cu dânsul sau să caute țărâmul. A făcut aceasta evident pentru că a fost greu rănit, având un picior și o mână fracturate și n'a putut pleca. Nobile a declarat, că rămâne pe gheață împreună cu Cecioni, care deasemenea a avut un picior fracturat, și a dat tuturor celorlalți libertatea de a pleca.

Cum a fost salvat Nobile.

Privitor la reproșul, că generalul Nobile s'a salvat cel dintâi cu aeroplanul, dr. Behounek a spus ziaristilor, că comparația cu căpitanul unui vapor, care se scufundă și dânsul se salvează ultimul nu este la locul său și nu corespunde raporturilor ce au existat la această expediție. Două zile înainte a amerizării aviatorului suedez Lundborg, s'a stabilit în lagărul nostru ordinea în care naufragiații trebuia să fie salvați. Ordinea a fost stabilită de însuși Nobile. Primul a trebuit să fie salvat Cecioni, al doilea dr. Behounek, care a orbit aproape complect de zăpadă și gheață, al treilea îng. Troiani, care a avut febră, al patrulea Nobile, al cincilea

Viglieri și ultimul radiotelegrafistul Biaggi.

Ordinea a fost însă schimbată când Lundborg a declarat că salvează mai întâi pe Nobile, ca dânsul să conducă apoi opera de salvare. De altfel s'a arătat că și din punct de vedere fizic nu e posibil de a se rămâne pe lângă ordinea stabilită. Aeroplanul Lundborg, care a transportat în afară de pilot și pe un observator, a fost destul de îngreunat și putea primi numai o sarcină mai ușoară. Cicioni, care a cântărit 105 kg. nu putea fi luat, deoarece aeroplanul ar fi fost prea îngreunat. Deacea, și din acest motiv a plecat Nobile, care cântărea numai 68 kg, fiind cel mai ușor dintre naufragiați.

Cauzele catastrofei.

Întrebat despre cauzele catastrofei „Ialiei”, dr. Behounek a răspuns că ea se datorește unei mari pierderi de gaz, care s'a produs într'un mod brusc. Întreaga catastrofa a fost opera a 8 sau 10 minute. E probabil că s'a petrecut ceva la invelişul aeronavei. Cecioni a observat primul această pierdere a gazului și a anunțat pe Nobile, care a ordonat lui Alessandrini să cerceteze ventilele. După cercetare Alessandrini a declarat că a găsit totul în ordine. După câteva clipe s'a produs însă catastrofa.

Întrebat despre soarta grupului Alessandrini, dr. Behounek a răspuns că nutrește puține speranțe că cineva din acel grup va putea fi salvat. Totuși consideră ca o datorie firească de a se continua opera de salvare cât timp mai există o șanțee de speranță.

Soarta lui Malmgreen.

La întrebarea dacă așteaptă reabilitarea lui Nobile în patria sa, dr. Behounek a răspuns: Cred că Italia nu va înjosi pe un mare bărbat al ei, căci Nobile este un mare bărbat, deși a avut nenorocire. Întrebat ce crede despre Zappi și Mariani și despre faptul că au părăsit pe Malmgreen, murind pe gheață, din propria sa cerere, dr. Behounek a declarat: „Dacă Malmgreen a pronunțat această ce-

rere ca tovarășii să-l părăsească, nu pot afirma. Însă închipuirea ce o am despre Malmgreen corespunde unei astfel de cereri. Malmgreen a fost un adevărat gențilon și un caracter puternic. Cred că Zappi ar fi trebuit să ia această dorință a lui Malmgreen în scris pentru a putea face dovadă. Trebuie să luăm însă în considerație că Zappi a fost într'o situație când cu greu putea spera la salvare. Deacea putea considera un asemenea document de prisos.

Cred că eu n'ași fi părăsit pe Malmgreen, care a fost prietenul meu. Aceasta o spun azi, acel. Dacă ași fi fost în situația lui Zappi, nu pot spune cu siguranță, ce ași fi făcut.

Opera lui „Krassin”.

La întrebarea dacă consideră ca posibil că naufragiații să fi fost salvați și fără spărgătorul de gheață Krassin, dr. Behounek a răspuns: Alimente am fi avut încă mult timp. În momentul când a apărut Krassin am avut încă 70 kg pemikan și 30 kg. ciocolată. Porția de persoană a ajuns 300 gr. În ce privește gheața, situația a ajuns critică. De aci ne-a amenințat un pericol mult mai mare decât dela lipsa de alimente. Ca dovadă pot menționa că atunci când Krassin ne-a luat pe bord, am plutit în jurul locului unde înainte cu 48 ore au fost salvați Zappi și Mariani de pe sloiul de gheață. Sloiul a dispărut complect și nu s'a mai văzut decât marea. Zappi și Mariani nu s'ar mai fi putut menține pe gheață nici 48 ore. Nici la noi situația n'a fost mai bună. Krassin a fost singura posibilitate a salvării noastre. Aeroplanul ca mijloc al salvării noastre a eșuat.

Întrebat asupra lucrărilor științifice dela polul Nord, dr. Behounek a răspuns că aduce cu sine un bogat material științific și în afară de aceasta va mai publica o carte asupra expediției polare.

Dr. Behounek a sosit alaltăeri la Praga, unde a fost primit cu mari onoruri. A făcut cu acest prilej noi comunicări ziaristilor: Între altele a declarat că e de părere că Amunsen e încă în viață, având asupra sa cantitate mare de muniție și arme, care i-a înlesnit desigur traiul prin vânt. Crede în faptul acesta și din cauza, că Amundsen are experiențe multe în teritoriul arctic, care îi vor sta în ajutor.

CORESPONDENȚE.

Covasna--Voinești

Sportive. Duminecă, în 22 Iulie pe terenul de sport din comuna Covasna a avut loc un match de fotbal între echipa studenților români și între echipa studenților unguri din Covasna. Rezultatul a fost 12:0. Felicităm deci pe membrii acestei echipe „românești” pentru frumosul succes obținut.

Serată dansantă Cățiva vizitatori dintre cei cari sunt acum în această stațiune balneară au luat inițiativa de a aranja serate dansante, la cari participă vizitatorii, precum și intelectualii români din comună. Prima serată dansantă a avut loc Marți în 24 Iulie și se vor repeta de aici înainte în fiecare Marți seara. La aceste serate cântă vestita muzică din Brateiu de lângă Blaj.

Omor. Locuitorul de aici Francisc Rákosi, în etate de 73 ani, în ziua de 27 Iulie a mers la târgul de vite din Boroșineul mare, să-și cumpere vite de jug. Nu și a cumpărat însă vite și spre seară s'a reîntors acasă. Bătrânul locuia singur și era un om bogat. Noaptea, indivizi rămași până acum necunoscuți,

după ce cu narcolice au făcut inofensivi cei doi câini ai bătrânului, au pătruns în curte și scoțând un fier dela fereastră au intrat în casă și cu lovituri produse de un mautu cu care crepa lemne, i-au zdrobit capul acestui nefericit bătrân. Au aprins apoi lampa și au început a căuta prin casă. Un vecin, intrigat de faptul, că ora era 1 după miezul nopții și moșneagul încă nu s'a culcat, a venit la geam și a agrărit pe bătrân. N'a primit însă nici un răspuns și în același timp l'a văzut trei indivizi escaladând palaun, dispărând în întunecul nopții. Bănuind ceva rău a dat alarma, sculând vecinii și pătrunzând cu toții în casă în fața lor au avut un spectacol îngrozitor. Bătrânul zăcea pe o canapea cu capul zdrobit, iar alături de el sădgele cald se scurgea pe podeala casii. Postul de jandarmi a pornit cercetări pentru a descoperi pe criminali. Înurmântarea moșneagului Rákosi a avut loc Duminecă, petrecut până la groapă de regretele consătenilor lui, căci deși a fost un om foarte cruțător,

trăgându-și chiar și hrana dela gură, totuși a fost un bun filantrop, jertfind sume însemnate pentru scopuri culturale și de binefacere.

Cerc cultural preofesc. Duminecă, în 29 Iulie, preoții ort. români, aparținători cercului cultural preofesc Covasna, de sub președinția pâr. Irimie Ticușan din Covasna, s'au întrunit în comuna Covasna. S'a servit Liturghia în sobor, iar răspunsurile le-au dat unii din vizitatorii stațiunii balneare. Evanghelia Duminecii a fost talmăcită de pâr. Aldeș din Boroșineul mic. La sfârșitul Liturghiei s'a făcut sfințirea cărții de aur a binefăcătorilor bisericii, în vederea clădirii unei noi biserici A vorbit pâr. Ticușan. După masă la ora 3 în sala Casei culturale românești s'a ținut o conferință pentru popor. Pâr. Ioan Ciora din Zagon a vorbit despre necesitatea culturii.

Producțiune teatrală. Elevii români de liceu din localitate în seara zilei de 29 Iulie, au aranjat în sala Casei culturale o frumoasă producțiune teatrală, al cărei venit curaj este destinat pentru augumentarea fondului de aviație din jud. Treiscaune. Corul de sub conducerea elevului de liceu Mateiu Jurebița a cântat „Pe-al nostru steag” și „Hora înfrățirii”. Poezia „Imnul întregirii” a fost recitată cu multă vervă și însuflețire de d-l Stănică Crăciun, secretar-contabilul Școlii de arte și meserii din Brăila. D-l Lazăr Teodor, elev în clasa VI-a a liceului „Andrei Șaguna” din Brașov a redat cu multă naturalitate monologul comic „Ursitoarea”, fiind răsplătit cu aplauze. S'a jucat apoi piesa „O noapte furtunoasă” de I. L. Caragiale, zguduitoră piesă a lui Caragiale, dare a depus atâta sentiment și psihologie în această piesă teatrală. Gavrilă Neagu, elev al școlii de conducători tehnici din Cluj în rolul jupânului Dumitrache; Valer Dobros elev al școlii normale în rolul lui Chiriac; Ioan Coznea elev al școlii comerciale în rolul lui Nae Ipingscu și Ioan Preda elev de liceu în rolul lui Spiridon, s'au achitat pe deplin în rolurile avute. Lazăr Teodor, elev de liceu, a jucat bine rolul poetului Rică Venturian, poet, redactor și student în drept, care are cuvinte arhaice, dar poetice și sentimentale în compunerea scrisorilor și a articolelor de gazetă, în cari preamărește poporul. D-ra Irina Roman, elevă a școlii normale din Sf. Gheorghe, cu sitală și timiditate a jucat rolul Vetei, un rol cu aspecte tragic-comice. Sfiala și timiditatea ei cadrau atât de bine cu rolul, de care s'a achitat atât de frumos. Tot așa de bine și natural a jucat și d-soara Ana Sbarcea, elevă a liceului de fete din Sf. Gheorghe, în rolul Zglobiei Sița, care își apără cu atâta devotament pe viitorul ei logodnic poetul Rică Venturian, ajuns în grea încercătură.

Deși această piesă este mai potrivită a se juca la orașe, totuși tinerii diletanți s'au silit a reda rolurile cât se poate mai natural. Dovadă, că piesa a fost înțeleasă, să le servească aplauzele publicului, compus în majoritatea lui din vizitatori ai stațiunii balneare și din intelectuali localnici.

A urmat apoi dans, care a durat până în zori de zi. Merită cuvinte de laudă acești tineri covășneni, cari în vacanța de vară își dau concursul lor, aranjând producțiuni teatrale pentru scopuri culturale și patriotice. Noi, vizitatorii acestei stațiunii balneare, ne vom aduce cu drag aminte de această seară plăcută, petrecută în mijlocul fraților noștri români covășneni, zicându-le: la revedere și la anul Valeriu Crișan, preot.

De vânzare mobile fine pentru două sufragerii și un dormitor. Teyering, măsar, Strada Spitalului 42. 655 2-3

De vânzare una casă cu trei camere, bucătărie și dependințe construite solid, cu o grădină în mărime de 2 holde, ambele imobile situate la stradă, Tocile, Valea Oului Nr. 4 Grădina fiind plană, bine închisă, cisterna mea de apă la poartă, foarte potrivită pentru clădire, cu deosebire proprie pentru zidirea unui Sanatoriu sau vile pentru vară. Vânzarea se face din mână liberă. Informațiuni la proprietarul sub adresa mai sus arătată. 669 1-3

De închiriat cameră mobilată cu folosirea bucătăriei. Strada Ecaterinei 13 667 1-1

Locuri de casă și case de locuit de vânzare, prăvăli și locuințe de închiriat, angajăm curse cu automobile cu prețuri reduse. La Informatorul Prundul Roselor No. 2 Brașov. 664 1-3

Atelierul de croitorie. Str. Băilor 3 primește ucenice pentru învățat cusutul, croitul pe timp scurt. 668 1-1

Electrician pentru uzina electrică „Târlungul” din Săcele găsește post. Condiție să cunoască Wechselstromgeneratoren, Schalttaffel. Limba română și serviciul militar satisfăcut. A se adresa la biroul Societății în Cernatu-Săcele (Brașov) 666 1-2

Bucătăreasă perfectă a-mandată caută Principesa Ghika. Scrieți 51 Str. Brățianu, Sinaia. 671 1-1

Pierzându-se permisul de conducere cu Numărul 7/925 eliberat de Prefectura Poliției Cluj, pe numele de Rigmanyi Marton din com. Sic jud. Solnoc-Dobâca, îl declar nul și fără valoare în mâinile ori cui s'ar afla.

Casă de vânzare prin licitație din mână liberă constând din 3 camere, bucătărie, pivniță de cămădă. Licitația se va ține în 6 August, ora 3 d. m. în biroul avocatului dr. Taká's și dr. Kupferstich, Târgul Grăului No. 9 unde se vor vedea și condițiunile. 673 1-2

1 Septembrie caut cameră mobilată, cu soare, eventual pensiune. Cornei postrestant. 674 1-1

Primăria Municipiului Brașov.

No. 18113/1928.

Publicațiune
Condițiunile de admitere în școlile pregătitoare de ofițeri activi din toate armele și în liceele militare, datele, unde se vor ține examenele de admitere precum și numărul locurilor vacante se pot vedea în secția militară Str. Porții 63 Et. II ușa 8. Brașov, le 27 Iulie 1928.
p. Primar: p. Secretar general: indescifrabil. indescifrabil. 670 1-1

Contribuții la refacerea și prosperarea Cooperăției.

de Vasile Chirvase.

I.
Ajutorarea mutuală și desfacerea în comun a articolelor de producție, consum și valorizare pentru care se înghebează instabilitatea de tovărășie, din cauza multor inconveniente, sunt în perspectivă să sufere apreciați în dezvoltarea lor. Modalitățile de înghebare și directivă în funcționare a Cooperativelor sunt minunat formulate în statutul-tip. Practic obvin însă piedeci multilaterale în dezvoltarea cel puțin normală a institutelor cooperatiste. Din experiența dobândită în scurgerea vremurilor se impune imperios a se formula codul cooperatist acomodându-l spiritului evolutiv al timpurilor.

Factorii determinați pentru dezvoltarea și înflorirea cooperăției trebuie legiferată, iar cei cari stânjenesc buna însănoșire complect eliminați. Situația actuală a cooperăției în general nu este solidă, ba putem zice chiar împiedecată puternic în existența ei. Magazinele particulare se înmulțesc grabnic, acordându-li-se autorizații de funcționare în mod lesnic și fac concurență remarcabilă. În ramura comercială a coloniadelor și articolelor de băcănie, primesc mărfuri pe credit îndelungat — pentru articolele ce se cer la desfacere în regiunea respectivă — articolele de prima categorie și absolută necesitate, a căror contravaloare se restituie după ce mărfurile sunt desfăcute consumatorilor.

Procedeu variază. Sunt firme intermediare sau de en-gros, cari acordă și reduceri de prețuri la mărfurile furnizate pe credit. Firmele comerciale-particulare sunt libere să intre în relații de afaceri cu ori și ce magazin convenabil, statorindu-și condițiile și modalitățile de plată, fără formalități multiple, fără să solvească dobândă sau alte comisioane ori procente de întârziere, pentru creditul acordat în mărfuri și neachitat la timp. Articolele furnizate pe credit desfăcute pe piață, însă conservate în bună stare, se pot returna, pentru care se micșorează contul debitor sau se dă articolele recerute pentru desfacere promptă. Responsabilitatea morală și materială la caz de faliment a firmelor particulare privește direct pe patron — care este destul de simțitoare — spre deosebire de cooperăție, unde se împarte pe comitetul conducător în mod solidar. Conziliul cooperăției nu beneficiază de nici un avantaj material, dar în schimb este împovărat cu o responsabilitate materială, care este în raport cu pierderile ce suferă localul cooperatist.

Conducerea cooperăției prestează muncă desinteresată în favorul membrilor înscrși și clienți, îndeplinind și operă umanitară. Procentul rezultat din beneficiu se distribue membrilor în raport cu capitalul subscris și vărsat, precum și pentru societăți culturale și filantropice, pe când firmele particulare lucrează direct numai pentru interesele proprii.

Cari ar fi deci cauzele, pentru care spiritul cooperatist nu poate lua avans, iar cooperățiile existente sunt stânjenite în dezvoltarea lor? Conducerea centrală ca for suprem cooperatist trebuie să se intereseze direct de lipsa ce îndură cooperativele săsești, la fața locului, cercetând cu amănunțime cauzele în lipsă de progres,

sau luând măsurile potrivite, pentru o dezvoltare mai puternică. Se va cerceta și magazinele particulare din sector, pentru că, cunoscându-se prețurile, se poate precis informa centrala cu ce prețuri avantajoase se pot furniza mărfuri în regiunea examinată, de ce calitate și cantitate. La creditul acordat în mărfuri convenabile pentru desfacere în regiunea ce solicită magazinul cooperatist, să nu se perceapă absolut nici o dobândă sau alte comisioane de ori și

ce natură ar fi — cu toate că ar fi expirat termenul fixat pentru desfacerea lor — iar articolele nedesfăcute și nealterate să fie primite înapoi prin centrala cooperatistă.

Menționez că dobânzile și alte comisioane percepute după 30 zile, timp insuficient pentru desfacerea întregului stoc de mărfuri, în majoritatea cazurilor sunt exagerate și chiar ruinează cooperăția. Posibil ca dobânzile solvite vor fi fost beneficiul rezultat din creditul acordat în mărfuri.

Centrala cooperatistă să intervină cu suficientă autoritate la forurile competente pentru satisfacerea momentană a justelor reclamațiuni, căutând a da atențiune și fine sub serioasă supraveghere diferendele iscate în cooperăție și a aplana eventualele conflicte.

Serbarea P. N. T. dela Codlea.

Sfințirea steagului organizației P. N. T. din Codlea.

Una din cele mai puternice și conștiente organizații ale P. N. T. din județul Brașov, cea din frunțașă comună Codlea, și a sfințit Duminecă steagul ei tricolor în cadrele unei impresionante festivități.

Au ținut să ia parte la această frumoasă manifestație din Brașov nașul steagului d-l dep. Voicu Nișescu, părintele dr. Debu cu d-na, d-nii comandor D. Dumitriu și V. Branisce, I. d-l Chioriu cu d-nal Oprescu cud-na, d-l consilier jud. V. Chirvase, din Baciu, două taxiuri pline cu Hălchieni în trunte cu părințele I. Constantin cu d-na, delegații G. Muntean, Ios. I. Praveț, C. Munteanu ș. a. din comuna Sânpetru familia N. Buștea, apoi delegați din comunele apropiate Tâncari, Ghimbav, Holbav, Vlădeni etc.

La ora 3¹/₂, d. a. oaspeții sosiți cu autobuze au fost primiți în piața cartierului românesc de întreg satul în frunte cu comitetul organizației locale și cu fanfara românească.

După câteva cuvinte de binevenire și după predarea de buchete nașului și oaspeților s'a format un impozant cortegiu de câteva sute de oameni bărbați, femei și tineret, care a pornit în sunetele fanfarei spre apropiata pădure din marginea comunei, unde sub cerul liber la umbra unui stejar secular a avut loc solemnitatea sfințirii și botezului steagului, de către preoții dr. P. Debu și I. Constantin.

Terminându-se sfințirea steagului părințele dr. Debu, adresându-se numeroasei asistențe, a insistat asupra însemnătății steagului arătând că cele trei culori reprezintă cele trei mari virtuți creștinești: dragostea, credința și nădejdea, dorind ca aceste virtuți strămoșești să rămână vecinic săpate în inimile celor ce s'au înșiruit și se vor mai înșirui sub noul drapel, care a primit binecuvântarea cerului.

Părințele dr. Debu a predat apoi steagul nașului d-lui dep. Voicu Nișescu, care a rostit o impresionantă cuvântare arătând că în colorile minunate ale steagului românesc se reoglindează tot trecutul poporului nostru, toate luptele, suferințele și sfârșirile sale de muncă pentru a crea o soartă tot mai fericită nației românești. Sub culele acestui steag s'a înfăptuit întregirea neamului, sub flamura lui se el se va înfăptui în curând și așezarea pe temelii traînice de dreptate și legalitate a statului român.

D-l dep. Nișescu a predat apoi steagul președintelui organizației locale I. Marian, membru în delegația permanentă a consiliului comunal, care în numele organizației a dat asigurări că l

va păstra cu mândrie și-l va duce la isbândă.

Luând sfârșit solemnitatea toată lumea s'a prins într-o mândră horă, la accentele fanfarei românești, cum nu s'a mai pominit pe la Codlea. Oaspeții au fost apoi invitați la o gustare, iar tineretul a continuat jocul până la orele 8 seara, când frumoasa petrecere câmpenească a luat sfârșit.

Președintele și comitetul organizației, mândra fanfară a Codlenilor ca și întreg satul merită toată recunoștința pentru aranjarea acestei frumoase festivități, care va rămâne neștearsă în amintirea tuturor cari au fost de față.

Să trăiască frații și surorile noastre din Codlea și să ne mai dea și alte prilejuri de bucurie și mândrie frățească!

Asistent.

Curs preparator.

Un grup de profesori din localitate organizează un curs preparator pentru elevii de clasa VIII și candidații de bacalaureat din localitate, istoria Românilor, geografia României, latină, științe fizico-chimice și naturale. Cursul va ține 5 săptămâni (10 Aug. — 12 Septembrie). Anunțările se fac până la 8 August la liceul „A. Șaguna” între orele 10—11 a. m., la prof. dr. I. Baciu. Locuința se poate căpăta la internatul liceului Tereza se va fixa după numărul elevilor.

Unui președinte.

Ca să fii azi președinte
Al unui Cerc cultural,
Nu se cere să ai minți,
Ci-un... Inspector general.

ER.

Cinema „Astra” (Apollo)

3—4—5—6—7—8 August

SIBERIA

10 acte

Cel mai mare eveniment cinematografic al sezonului. Cel mai frumos film rusec militar din timpurile Rusiei vechi și Rusiei de după războiu.

La fiecare reprezentație concertează renumitul Cor al ofițerilor cazăci și orchestra de balalaici. 16 cântăreți: Cor și solo. În rolul principal arhiducele: Sergej Nicolajevici Vladimir.

Întrarea: E0—40—35—25—20 Lei.

AVIZ. În cursul lunii August dl Mihail Sotiriu profesor de matematică, prepară elevi și eleve pentru diferite examene (bacalaureat, admiteri etc). Tâncășilor 7 A. 662 1—2

Vinovăția Ungariei față de popoarele dunărene

Marea revistă londoneză „National Review” publică în ultimul său număr un articol al lui Newman Craig, fost membru în Comisiunea militară interaliată din Austria și Ungaria intitulat „Trianon din punctul de vedere al aliaților”. Autorul își exprimă mirarea față de campaniile duse în favoarea revizuirii păcii dela Trianon și aminteste opiniei publice engleze promisiunile ce au fost date aliaților și prietenilor Angliei. Campania revizionistă este caracteristică pentru sentimentalitatea unor englezi la fel ca și compătimirea publicului englez față de criminali, condamnați la moarte.

Ungaria, fără îndoială a suferit în urma războiului mari daune. A fost redusă la o treime, a pierdut bogății naturale, etc. Dar poate cineva să se mire de faptul, că cei învinși în războiul mondial au trebuit să ispășească hotărârea lor premeditată de a se arunca asupra popoarelor spre a le subjugă.

Orice s'ar scrie asupra vinei în războiul mondial, un lucru este sigur: Puterile centrale au fost în 1914 pregătite până la ultimul bărbat, până la ultima armă și până la ultimul tren. În schimb aliații au fost cu totul nepregătiți. În ce privește Ungaria nu se poate spune, că în războiul mondial s'ar fi ferit dela vre-un mijloc în sfârșite sale de a câștiga victoria. Cine cunoaște istoria și caracterul ungur, știe că ungurii au dobândit prin sâmbie mânoasele regiuni dunărene și că la apelați popoarele dunărene au răsunat numai cu sabia.

Istoria arată, că ungurii au cotropit teritoriile, ce le-au s'a

pănit prin război—și atunci care este nedreptatea, când prin război le-au pierdut din nou. Se împlinește numai cuvântul Scripturii: „Cine ridică sabia, de sabia va muri”.

„Nimeni nu și poate inchipui soarta ce ar fi așteptat pe Crh, Slovaci, Român, Croați și Polonezi, dacă ar fi triumfat puterile centrale. Stipulațiunile păcii dela București impusă României în 1917 ne pot face o idee despre ceea ce s'ar fi întâmplat dacă ungurii ar fi ieșit victorioși. Soarta a vrut însă ca națiunile din Europa centrală să devie libere. Ca libertatea lor să nu fie himerică, a trebuit să se facă în mod cu totul natural o micșorare radicală a teritoriului foștilor inamici.

N'au fost niciodată tratate de pace, cari să procedeze cu învinși la fel ca și cu învingătorii. Dacă aliații Angliei — României, Sârbii și Cehii — au trebuit să obzună răsplata pentru sacrificiile lor și dacă au trebuit să obțină autodeterminarea promisă, a fost necesar ca noi le teritorii să fie astfel stabilite, ca să fie asigurată continuitatea statelor așa zise succesoare. Ungaria a pierdut inevitabil mult din teritoriul ei, deoarece mult din acest teritoriu a aparținut etnic altor națiuni. Nu poate fi uitat nici faptul că pacea dela Trianon n'a adus Ungariei numai daune; a apărut o de o sgară peire, ra asigurată suveranitatea și eliberarea de sub jugul austriac.

Autorul articolului din „National Review” ajunge la concluzia, că o revizuire a granițelor atât de scump câștigate și atât de puternic apăraite este o imposibilitate.

Informații

Un groaznic dezastru se anunță din Manila (Filipine): Un puternic tifun a devastat în insula Panavay mai multe orașe. A suferit în special orașul Iobaras, unde majoritatea caselor au fost distruse. În acest oraș ar fi perit 12,000 locuitori.

Aniversarea intrării în război a Angliei. Din Paris se anunță: Cu ocaziunea aniversării intrării în război a Angliei 11 mii de legionari englezi, în frunte cu prietul moștenitor al Angliei, vor merge în Franța și Belgia spre a lua parte la ceremoniile comemorative ce vor avea loc în zonele luptelor.

Frumoasa petrecere de vară pe platoul Tâmpa a junior Curcani din Brașov-Coastă, se va ține Duminecă în 5 August 1928, iar în caz de timp nefavorabil se amână pe Dumineca viitoare în 12 l. c. Plecarea cu muzica Vânătorilor de Munte, la ora 7. a. m. de lângă liceul „Andrei Șaguna”.

Onor. public este invitat să participe la această plăcută petrecere, unde se găsec și trei focuri spre a servi, la necesitate, precum și beuturi răcoritoare cu prețurile cele mai convenabile. — Secretarul soc. Junior „Curcani”.

Toate matarille constructive ale corpului omenesc sunt conținute în caramelele cu lapte „Stollwerck”.

Se caută 1—2 camere și bucătărie, nu departe de centru.

Ultimele reprezentații ale Circului-Kratoyl vor fi deosebit de atractive. Intre altele marele match de box între profesorul de box GEO ROY (Franța) și Bădila (București); Fachiral indian ocultist; mari lupte franceze pe lângă frumoase pantomime în fiecare seară.

S-a dus cu plângere la regent și s-a întors plângând.

Cluj, 31 Iulie. În cursul zilei de ieri, regentul Buzdugan a poptosit în Cluj câteva ore, fiind în călătorie spre Ioachimov. Un funcționar încercat de copii ca un ciorchine de struguri cu boabe, care a fost destituit din serviciu fără nici un motiv, a voit să meargă cu o plângere la înaltul regent. Pe pragul cășii d-lui prof. Vasiliu ginerele d-lui Buzdugan, sârmanul funcționar a fost oprit de cătră prefectul poliției, Mihai, bruscat, injurat și făcut idiot iar la urmă l-a escortat cât mai departe din preajma cășii d-lui prof. Vasiliu.

Prin aceasta d-l Mihai a voit desigur să demonstreze că a trecut vremea jalbelor din proțap.

Prin maniera brutală cu care l-a îndepărlat însă pe petiționar d-l Mihai a mai dat încă o dovadă asupra unghiului strâmt și miop sub care privește problemele sociale.

...În fapt de seară, amărit până în adâncul sufletului, un tată care a plecat din preajma alor șase copii flămânzi cu o plângere de pe urma căreia spera să i-se facă dreptate, s'a reîntors acasă cu capul plecat și plângând. P.a.